

Házi rend a HÁZIREND-ben

(Folytatás a 2. oldalról.)

dom, hogy melyikben lehet megbízni, ki a csibész, ki kihez jön, ki kinél fog aludni. Látja ott azt a két lányt? Azok se jönnek le holnap reggelig... Na, de ezt csak úgy zárójelben. Nézzé, nem vagyok én már mai gyerek, de megértem ezeket a fiatalokat. Hát hová menjenek? A Stefánia-ra? Vagy a Tisza-partra? Most ugye, nem írjuk fel, hogy kihez mennek a látogatók. Volt idő, amikor szigorúbb rendszabályokat vezettek be. De akkor meg a földszinten az ablakon cibálták be a lányokat. Hát az jobb volt?

— Megirhatom, amit mondott?

— Csak a nevetem ne! Egyébként nem vonhatnak felelősségre. Nekem az a kötelességem, hogy figyeljem: idegenek ne mehesse- nek fel, tudja, a lopások miatt. A többiek nem írjuk fel, fejben tartani pedig lehetetlen, hogy ki ment fel, és ki jött vissza.

Ez a helyzet csak akkor nevezhető ideálisnak, ha nem okoz sürülődásokat a szobatársak között. Van olyan szoba, ahol év elején megegyeznek, hogy nem kényszerítik egymást szomszéd- ban való alváásra, vagy a tanuló- ba este 11-ig. Öt-hat éve még olyan megoldást is kitalált a di- akleléményesség, hogy barátok albérteli szobát béreltek a talá- kák lebonyolítására, miközben a kollégiumban laktak. A mai árok mellett ez már senkinek sem jut eszébe. Inkább kölcsön kérnek egy szobakulcsot. Mint például K. I. főiskolai hallgatótól.

— Megbízik a barátaidban?

— Természetesen. Amikor én meg nem költöztem ki albértel- be, ugyanerre a megoldásra fa- nyalodtam. Gyakran utazom ha- za a hét végére, legjobb baráta- im tudják ezt, s valaki mindig jön a kulcsért. Hangsúlyozom, csak a legjobb barátainak adom oda, úgyhogy nem szeretném, ha reklámoznál az újságban. A fő- bérlőm se örülne neki.

— Ebből adsz kulcsot?

— Nézd, a legtöbb kollégium- ban bármennyire is liberálisan kezelik a kérdést, csak-csak nincs lehetőség a zavartalan együttlé- re. Hogy némelyik kollégiumban meg milyen a szemlem, arról ne is beszéljünk! Nemrég kirúgtak egy srácot... Nőügy miatt.

Papnevelde?

Ahol mindez történt, — első látásra — valóban szigorúan vi- gyanak az erkölcsökre. A portán be kell írnom a nevem, szem- lélyi igazolványom számát, azt, hogy kihez jöttem és hány óra- kor. Feltételeztem, hogy a füzet alapján pontosan tudják, melyik látogató nem jön le, s öt az idő- felelősségre vonhatják. De erre még nemigen volt precedens: aki „beiratkozott” a portán, az idő- ben el is hagyta a kollégiumot. A botrány mégis ebben az épü- letben robbant ki. Az események rekonstruálására kevesen vállal- koztak, a magyarázatokra an- nál többen. A kollégiumi bizottság egyik tagja próbált „objek- tív” lenni:

— Az iratlan törvény nálunk az, hogy aki fent akar maradni, az ~~előző~~ után feljön, mert csak az esti óráktól vezetik a portán a füzetet. És úgy „illik”, hogy reggel 8-ig maradjon is a ven- dég, ha nem akar kényelmetlen- séget okozni a barátjának. A kérdéses esetben az történt, hogy a hölgy reggel negyed 6-kor akart távozni, és egyenesen az egyik takarítónő karjaiba futott, aki már régóta esküdözött: ha addig él is, de lebuktat valakit. Be is tartotta a szavát, mert reggelre a gazdasági igazgatóságtól a leg- felsőbb szervekig mindenütt tud- tak az esetről. Majdhogynem mi értesültünk róla a legkésőbb. Így nem tudtuk már belső ügyként kezelni, s addig kellett intézked- nünk, amíg kívülről nem avat- koznak bele még jobban a kollé- gium életébe. Az esetet megelő- ző időben amúgy is nagyon szemb- előtt voltunk, a házirend további szigorításáról vitáztak velünk hetekig. Ezért a kollégiumi bi- zottság úgy döntött, hogy a srá- cot kizárjuk, azaz inkább mi rúg- juk ki, mint hogy egy hasonló határozatot felülről ránk kény- szerítsenek.

— Válozni jog a helyzet a botrány miatt? Ezentúl nem ma- rad fenn éjszakára senki?

— Egy ideig biztos nem mer senki sem kockáztatni. Aztán kezdődik minden előlről, csak ésszerűbben, óvatosabban.

— Akkor meg miért kellett ki- rúgni a srácot?

— Mondtam már, hogy kény- szerhelyzetben voltunk...

— Akadtak más vélemények is.

— Ha a kollégiumi bizottság jobban a sarkára áll, akkor nem történéhetett volna meg.

— Persze, buta volt a kislány is, minek ment le olyan korán?

— Úgy tudom, dolgozni ment a lány...

— Akkor ne aludjon fent, is- merhette a szokásokat... De a fiút tényleg nem kellett volna kirúgni.

Egy felesleges pont

Amikor a sztorival kapcsolat- ban a másik nem képviselőit, a lányokat kezdtem faggatni, elő- szőr percekig csak hüledeztek:

— Nem is tudtunk róla.

— Szinte hihetetlen!

— Akkor... ezek szerint egy bűnhődött a többiekért...

— Nálatok, és általában a sze- gedi lánykollégiumokban alhat fent fiú? — tértem a tárgyra.

Nevetés volt a válasz. Végül egyikük összefoglalta szobatársai véleményét:

— A világ nyolcadik csodájá- nak számítana, ha nálunk vélet- lenül fent maradna valaki. A portán először is le kell adni a személyi igazolványt. Ezt kéré- lhetetlenül betartják. A múltkor jött hozzám egy fiú, otthonfele- tette a személyijét, csak a busz- bérléte volt nála, mással nem tudta igazolni magát: nem is engedték fel. Na most, este nyolcig lehetnek fent a szobákban a ba- rátok, ismerősök, attól kezdve egyfolytában bemozdják, hogy: kérjük kedves vendégeinket, fe- jezzék be a látogatást! Nagyon kiábrándítóan hangzik, ugye? Nyolc óra után csak az alsó sori asztalnál lehet ücsörögni a fi- úkkal. Mondjuk, ez nemigen e- gití a társas kapcsolatok alakulá- sát.

— Mi a véleményetek azokról a lányokról, akik a fiúkollé- giumokban alszanak?

— Hadd mondjunk csak en- nyit: huszonegy évesek va- gyunk...

Azaz felnőtt emberek, és ebből a szempontból, valamint a szo- kásjog alapján igazuk is van. A fennálló rendelkezések és a há- zirend ideillő pontjaira hivatkoz- va viszont jogosan zárták ki a fiút a kollégiumból. A kettő kö- zötti ellentmondást pedig vala- hogy fel kellene oldani, hogy ha már a történeteken nem is lehet változtatni, de a jövőben mégse fordulhasson elő hasonló eset.

A kérdés csak az: hogyan? A kétszemélyes szobák terve egye- lőre álom. A koedukált kollé- giumok ugyan egészséges közhangu- latot, bátrabb gondolkodást te- remtenek, de ugyanúgy szeparál- ják bennük a fiúkat és a lányo- kat. A „szendvics-módszerrel” külön szinteken helyezik el őket: egy emelet fiú, egy emelet lány. A házirend előírja, hogy este 11 óra után egymás szobájában nem tartózkodhatnak, s a szabály be- tartását időnként rajtaütésszerű- en ellenőrzik is.

A jelenlegi viszonyokat kell tehát elfogadhatóvá tenni egy- más számára. Mert ma egy kol- légiumi férőhelyet kockáztatni és tartós kapcsolatokat kialakítani nem lehet egyszerre.

Részlet egy beszélgetés végé- ből:

— Visszakérdezhetek?

— Tessék.

— Azt várod ettől az írástól, hogy megváltoztatják a házirend kérdéses pontjait, és „szabad szerelemre” buzdítják majd a hallgatókat?

— Ti sem ezt akarjátok, én sem ezt akarom! Hanem a már gyakorlatban kialakult helyzetről és a már meglevő szokásokról jó lenne nem szemlesítve tudomást venni. A házirendből pedig csak egy pontot tartok feleslegesnek: a kirúgást.

— Szerintem ennek az ügynek csak árt, ha beszélünk róla.

— Nem szeretném, ha ártana.

FEKETE KLÁRA

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola I. számú gyakorló általános iskolája nagyszerű kórushangversenyt rendezett március 29-én. A Tisza Szálló nagytermében dr. Mohóli Károly főigaz- gató megnyitójában külföldi vendégkórusokat is köszönhetett. A koncerten a Tbiliszi Köztársaság Központi Leánykara Tamaz Pavlovnak, a Grúz Szocialista Köztársaság Érdemes Művésze- nek vezetésével, Marino Occheli vezényletével, a helsinki Espooi Politech kórus Heikki Saari karnagy vezetésével mutatta be mű- sorát, s fellépett a gyakorló iskola Bartók gyermekkórusa Erdős János és Erdősné Fagler Erika vezényletével. A kórusok népdal- okat, népdalfeldolgozásokat, Bartók és Kodály műveket énekel- tek. Képeinken a grúz kórus, (felül) és a Bartók gyermekkórus (alul). [Fotó: Somogyi Károlyné].

Jó tanuló – jó sportoló

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán kihirdették az ez évi Jó tanuló – jó sportoló verseny eredményeit. A nők közül az első három helyen végeztek: Magyar Edit IV. éves testnevelés— orosz, Piukovics Éva II. éves test- nevelés—pedagógia és Matyuska Mariann IV. éves testnevelés—fi-

zika szakos hallgatók. A fiúk kö- zül első lett Gál Ferenc II. éves testnevelés—francia. a második helyen Szatmári Zoltán III. éves testnevelés—biológia, a harmadi- kon pedig Korom István III. éves testnevelés—francia szakos hall- gatók végeztek.

A pszichológia oktatásáról

A pszichológiai kör legutóbbi estjén, március 22-én a pszicholó- gia oktatásának helyzetéről cse- réltek véleményt oktatók és ok- tatottak. Dr. Balogh Tibor beve- zetője után, amelyben az oktatás- hoz áttételesen kapcsolódó kér- dések kerültek elő, a szegedi fel- sőoktatási intézményekben folyó pszichológia tanítás vezetői rea- gáltak a hallgatók által felvetett problémákra.

Igények

Dr. Duró Lajos (JATE), dr. Ge- réb György (JGYTE), dr. Szilárd János és dr. Vargha Miklós (SZOTE) nyitott felelősségteljes megnyilatkozást inspiráltak a kérdéseket. Kiderült: nem kész- tethet feltétlen elégedettségre az a tény, hogy az orvosképzés (szig- orúan fogalmazva) még mindig csak a megtűrttség állapotában van a pszichologiaoktatás. Régebben persze még ilyen minimális for- mában sem találkozhattak az orvostanhallgatók a pszichológiá- val, s ha ehhez mérjük a jelenle- gi helyzetet — észre kell vennünk az előrelépést. „Igényként fogal- mazódott meg bennem a pszicholó- gia szak elvégzése (került elő többször is ez a motívum az est folyamán), ám erre a mostani körülmények között nincs reális lehetőségem”; nem örvendetes ez a szituáció sem. A divatnak, de az elfogadható, társadalmilag jó érdeklődésnek is betudhatóan: a legostromlottság szak a pszicholó- gia szak. Sokan szeretnék megpróbálni, s a szelekció soka- kat érint bántóan. Persze, az is igaz: a pszichológusok iránti igényről szóló nyilatkozatok a maguk olykor megalapozatlan sürgettségével jóval több érdeklő- dőt invitálnak a pszichológusok táborába, mint ahány végzett szakembert foglalkoztatni tud- nának.

Nem kizárólag a szisztemati- kusan folytatott pszichológiai ta- nuimányok üdvöztöfők, fogalma-

zódott meg az oktatók vélemé- nye. Amit általánossá kellene tenni, az tulajdonképpen keve- sebb: olyan lélektan szemlélet kialakításán fáradoznak, amely nem pszichológizáló, hanem praktikus és hasznos. Az ember- ismeretnek és befolyásolásnak azt a nivóját szeretnék elérte tenni (pedagógusoknál, orvosok- nál, jogászoknál, védőnőknél egyaránt), amely szerintük a nem-pszichológusok esetében is elérhető. Ugyanakkor: ha például egy orvostanhallgató, vagy végzett orvos szükségét érezné módszer- res, irányított pszichológia-stú- diumnak, nem zárkoznak el a konzultációk formájában törté- nő segítségtől sem. (Véleményünk szerint ez az ígéret egy sok ha- szonnal kecsegtető, okos kompro- misszum. Lehetőséget teremt az oktatók szorosabbá váló együtt- munkálkodására is: pszichológia- pszichiátria „cseréje” stb.).

Megtudtuk: a tanárképző in- tézmények közül a főiskolák van- nak a kedvezőbb helyzetben (óraszámukat illetően), s kevésbé jó a tanárszakos egyetemisták lehetősége. Erre ismét dialekti- kusan reagálhatunk: egy még nem is olyan régen volt állapó- tal összevetve tagadhatatlan az előrelépés. De ha arra gondolunk, hogy a Szovjetunióban például csak az általános lélektanra szánt órák száma 90, akkor a mi lehetőségeink bizony idén redukáltaknak tűnnek. Különösen, ha hozzáil- lesztjük ehhez azt: a közeljövő- ben nem várható pozitív válto- zás, sőt a reformtanterv attól a minimális „előléttől” is meg- foszt, amit eddig a középiskola adott — megszűnik a lélektan oktatása a középiskolákban.

Jelezte elképzelését-gondját a védőnők képzését ellátó főiskola, s a tanárképzés főiskolai hallga- tók pszichológiai diákköre is. Olyan javaslatok fogalmazódtak meg mindkét viszonylatban, amelyek megvalósításra érdemes- nek tűnnek. (A pszichiátriai gya-

A Hermanosok terve

A Herman Ottó Kollégium március 22-én a Béke-épület előadó- termében tartotta idei első köz- gyűlését. Az elmúlt félévi munka értékelése és a felvetődött problé- mák megbeszélése után a kol- légium titkári tisztségéből lekö- szönő Szabó Gábor ötödéves fizi- kus hallgatónak a természettudo- mányi kar KISZ-képviselője nyújtott át jutalmat, majd sor- rult a diákbizottság tagjainak megválasztására.

Az új titkár Font Zoltán IV. éves matematikus hallgató így összegezte az elkövetkező időszak feladatait.

— Megpályáztuk a Kiváló Kol- légium címet, már a tavalyi munkatervünk is ezt célozta. El- sősorban a meglévő hiányossá- gokon kell javítani. Az aktivi- tással, a különböző reszortok te- rületén végzett tevékenységgel elégedettek lehetünk, a társadal- mi munkán is mindenki részt vett. Fejlesztésünk kell azonban külső kapcsolatainkat más kollé- giumokkal.

— A Hermanban rendezik a kollégium polytechnikum előadá- sokat. Ezt mennyire tükrözik a sorozat témái és a látogatottság?

— Főleg fölünk gyűjtik össze a szervezők az előzetes kívánságo- kat, nagyrészt mi alkotjuk a kö- zönséget, esetleg átjönnek a Mő- rárok.

Pedig a Hermanosok amúgy is dűskálhatnak kulturálódási, mű- velődési alkalmakban. A Novem- ber 7. Művelődési Központ film- klubjával, ismeretterjesztő elő- adásaival nyitva áll előttük. Sa- ját programjaikkal is bővíthetik a lehetőségek körét, jól felhasznál- ják a társalgót minikiallító- sokra, arra, hogy művészeket, tudósokat lássanak vendégül. Spori- életük hasonlóan élénk. Téli asztalitenisz, nyáron kispályás labdarúgó bajnokságok követik egymást. Egyedül az agitációs- propagandamunka igényel változ- tottatást, mert a hagyományos forma a diákok számára nem túlságosan vonzó. Többek között erre is kiváló eszköz, forma a stúdió, amelynek műsora egyre értékesebb színfoltjává válik a Hermanosok hétköznapijainak. Mindez együttesen remélhetőleg elég lesz a cél: a Kiváló Kollé- gium cím eléréséhez.

Tartalmasabban, hasznosabban

Úgy gondoljuk, hogy a kérdé- sek és válaszok sorozata azt ér- zékeltette: a magyarországi pszicholó- gia jelenleg átmeneti hely- zetben van. (Az átmeneti nem abban a paradox formában sze- repel itt, amely arra utalna: minden szituáció átmeneti, hi- szen nem öröktől-örökké tart.) Egy, a pszichológiát szinte teljes egészében legátó időszakot kö- vetően mára kialakultak azok a keretek, amelyek között meg- nyilvánulhat, fejlődhet a pszicholó- gia tudománya és oktatása. Tapasztalhatjuk: e keretek nem az elképzelhető legtokeletesebbek ugyan, ám hasznosabb, ha nem- csak ezen medítünk. Többet ígér e keretek kihasználásának a problémáin gondolkodni. (Az óra- számok például stabilan elrende- ztetnek tűnnek, még akkor is, ha szinte refrénként tér vissza: ke- vesé a pszichológiára szánt idő. Ha az időt növelni nem is, de in- tenzívebben kihasználva, tartal- masabbá tenni lehet, s erről is szóltak az oktatók; a kooperáció kérdése, speciális kollégium, di- ákkör.)

Befejezésül egyértelműen opti- mista mondatok hangzottak el. A kísérleti eszközök beszerzésére szánt, növekvő anyagi lehetősé- gek, a véleménycsere céljából megszervezett találkozások, a meg- nyilvánuló érdeklődés, a diákok aktivitásának fokozódása, a kli- nikai lélektan emelkedő tenden- ciát mutató tudományos produk- tivitása — ezek okozták az utó- bi időben a legtöbb örömet a kér- dezett oktatóknak.

Hisszük, hogy e véleménycsere szükséges és hasznos volt. Jó néhány dolog tisztábbá vált: igé- nyek, megoldások egyaránt.